



การพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้ แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 Development of Thai Critical Reading Skills through the STAD Cooperative Learning Technique for Grade 6 Students

ARTICLE INFO

Article history

Received: November 6, 2024

Revised: February 18, 2025

Accepted: April 21, 2025

เพ็ญพักตร์ พัสตร¹, ชัยวัฒน์ สุภักควรกุล^{2*}, สมาน เอกพิมพ์³

และ อมรรัตน์ ช่อประพันธ์^{4*}

Penpak Pasadon¹, Chaiwat Supukworakul^{2*}, Samarn Ekkapim³

and Amornrat Choprapun^{4*}

ABSTRACT

Objectives of this research included: 1) to develop learning activities for enhancing Thai critical reading skills using STAD cooperative learning techniques for grade 6 students with an efficiency criterion of 85/85; 2) to determine the effectiveness index of the learning activities for Thai critical reading skills using STAD cooperative learning technique; 3) to compare the students' Thai critical reading skills before and after the intervention; and 4) examine students' satisfaction toward the STAD cooperative learning. The sample group consisted of 20 Grade 6/2 students from the Rajabhat Mahasarakham University Demonstration School during the second semester of the 2022 academic year, was selected through cluster random sampling. The research instruments included: 1) lesson plans using STAD cooperative learning technique, 2) a Thai critical reading skills test, and 3) a student satisfaction questionnaire. Data analysis statistics involved mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.), percentage, and dependent samples t-test.

The results of the study revealed that: 1) The efficiency of the learning activities for Thai critical reading skills using the STAD cooperative learning technique for Grade 6 was 86.93/85.25, met the established criterion of 85/85. 2) The effectiveness index of the learning activities for Thai critical reading skills using STAD cooperative learning technique was 0.77, equivalent to 77.00%. 3) Students' Thai critical reading skills showed a statistically significant improvement at the .01 level after the intervention. 4) Overall, students' satisfaction toward the learning for Thai critical thinking skills using STAD cooperative learning technique was at a high level.

Keywords: Thai Critical Reading, Cooperative Learning, STAD Technique

¹ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ประเทศไทย
M.Ed. (Curriculum and Instruction), Faculty of Education, Rajabhat Maha Sarakham University, Thailand.

^{2,4} อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ประเทศไทย

Lecturer, Faculty of Education, Rajabhat Maha Sarakham University, Thailand.

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ประเทศไทย

Assistant Professor, Faculty of Education, Rajabhat Maha Sarakham University, Thailand.

*Corresponding author; e-Mail address: holy_tapaa@hotmail.com², jazz_amonrat@windowslive.com⁴



บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 85/85 2) หาดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้านความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD 3) เปรียบเทียบความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียน และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 20 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD 2) แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ร้อยละ และการทดสอบที (t-test) แบบเป็นอิสระจากกัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.93/85.25 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 85/85 2) ดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเท่ากับ 0.77 คิดเป็นร้อยละ 77.00 3) ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และ 4) ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้านความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD โดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย, การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ, เทคนิค STAD

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งได้รับการปรับปรุงในปี พ.ศ. 2560 ถือเป็นกรอบแนวทางสำคัญในการจัดการเรียนการสอนโดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว การปรับปรุงดังกล่าวให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะของผู้เรียนในด้านการคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร และการใช้ภาษาอย่างมีประสิทธิภาพ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลักสูตรนี้ได้เน้นการพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน และการวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ ซึ่งถือเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับการใช้ชีวิตในสังคมปัจจุบัน การปรับปรุงดังกล่าวยังสะท้อนถึงความจำเป็นในการเสริมสร้างพื้นฐานความรู้และความสามารถของผู้เรียนในการเข้าใจและเชื่อมโยงความรู้ที่ได้เรียนรู้มาเพื่อแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ประกอบกับความสำคัญของภาษาไทยไม่เพียงแต่เป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสารระหว่างบุคคล แต่ยังเป็นสื่อที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์และวัฒนธรรมของชาติ การเรียนรู้ภาษาไทยอย่างลึกซึ้งและรอบด้านช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาทางสังคม ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมของประเทศไทยได้อย่างสมบูรณ์ การใช้ภาษาไทยที่ถูกต้องทั้งในการพูดและการเขียนยังเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาความคิดเชิงตรรกะและการแสดงออกที่มีเหตุผล นอกจากนี้ การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพยังเป็นรากฐานที่สำคัญในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตในสังคม การเรียนรู้ภาษาไทยจึงไม่ได้จำกัดเพียงแค่การสื่อสารเท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาอื่น ๆ และเป็นการเสริมสร้างบุคลิกภาพของผู้เรียนให้มีความมั่นใจและมั่นใจในตนเอง (จุฑามาศ ศรีใจ และ อ้อมธจิต แบนศรี, 2565)

ผนวกกับพบว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เป็นแนวทางการสอนที่ให้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกันเป็นทีม ซึ่งแต่ละคนในทีมจะมีบทบาทในการสนับสนุนและเสริมสร้างความรู้ระหว่างกัน การจัดการเรียนรู้ในลักษณะนี้เป็นการฝึกฝนทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นและการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การเรียนรู้แบบร่วมมือยังช่วยส่งเสริมการพัฒนาทักษะทางสังคม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในกลุ่มผู้เรียน โดยการทำงานเป็นกลุ่มช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสได้แบ่งปันความรู้และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดการเรียนรู้

ที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืนมากยิ่งขึ้น (Johnson & Johnson, 2009) เทคนิคการจัดเรียนรู้แบบ STAD (Student Teams Achievement Division) เป็นหนึ่งในเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ได้รับความนิยม เทคนิคนี้ให้ความสำคัญกับการแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ซึ่งแต่ละกลุ่มจะทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกัน โดยสมาชิกแต่ละคนมีหน้าที่ในการช่วยเหลือและสนับสนุนกันและกันเพื่อให้ทั้งกลุ่มบรรลุผลสำเร็จ เทคนิค STAD ยังส่งเสริมการพัฒนาความรับผิดชอบในตนเองและการทำงานร่วมกันในกลุ่ม โดยที่ผลสำเร็จของกลุ่มนั้นขึ้นอยู่กับการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้เทคนิคนี้ยังช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการทำงานเป็นทีม ซึ่งเป็นทักษะสำคัญสำหรับผู้เรียนในยุคปัจจุบัน (Slavin, 2011)

จากสภาพปัญหาของผู้เรียนและแนวทางการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการอ่านเชิงวิเคราะห์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 85/85
2. เพื่อหาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียน
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

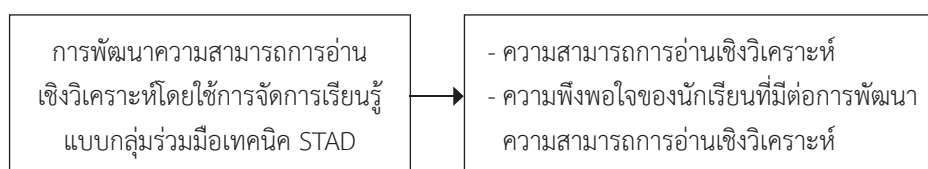
วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวน 40 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 จำนวน 20 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 จำนวน 20 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 20 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม

กรอบแนวคิด



เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD จำนวน 7 แผน ใช้จัดกระบวนการเรียนรู้แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 14 ชั่วโมง โดยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 หมายถึงมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก



2. แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทยเป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ได้ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.28 ถึง 0.91 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.87

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ จำนวน 30 ข้อ กับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2. ดำเนินการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD จำนวน 7 แผน ใช้จัดกระบวนการเรียนรู้แผนละ 2 ชั่วโมง พร้อมเก็บคะแนนระหว่างเรียน ได้แก่การประเมินพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน การทำแบบฝึกทักษะ และการทดสอบย่อยโดยเก็บคะแนนไว้ทุกแผน

3. ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) หลังจากการทดลองสิ้นสุดลง โดยใช้แบบทดสอบฉบับเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน นำผลการตรวจให้คะแนนมาวิเคราะห์ข้อมูล

4. ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามวัดความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนรู้ความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าประสิทธิภาพการพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ร้อยละ 85/85 โดยใช้ค่าเฉลี่ยร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. หาค่าดัชนีประสิทธิผลการพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ ร้อยละ

3. วิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนรู้อ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำมาเทียบกับเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

ค่าเฉลี่ย 1.50-1.00 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 2.50-1.51 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ย 3.50-2.51 หมายถึง ระดับความพึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 4.50-3.51 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ย 5.00-4.51 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด

ผลการวิจัย

1. ผลการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 85/85 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบย่อยท้ายแผน และคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาความสามารถอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 85/85

กระบวนการ / ผลลัพธ์	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ
ประสิทธิภาพกระบวนการ (E1)	20	280	243.40	4.43	86.93
ประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E2)	20	20	17.05	1.15	85.25
ประสิทธิภาพของแผนจัดการเรียนรู้การพัฒนาความสามารถอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย E1/E2 เท่ากับ 85.25/86.93					

จากตารางที่ 1 พบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาความสามารถอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนจากการประเมินพฤติกรรมการทำงานกิจกรรมกลุ่ม การทำแบบทดสอบย่อยทั้ง 7 แผน มีคะแนนเฉลี่ย 243.40 จากคะแนนเต็ม 280 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.43 คิดเป็นร้อยละ 86.93 และคะแนนจากการทำแบบวัดความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 17.05 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 85.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.15 ดังนั้น แผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาความสามารถอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.25/86.93 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. ผลการวิเคราะห์หาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาความสามารถอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์หาดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาความสามารถอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

(n)	คะแนนเต็ม	ผลรวมคะแนนก่อนเรียน	ผลรวมคะแนนหลังเรียน	E.I.
20	20	148	341	0.77

จากตารางที่ 2 พบว่า ดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาความสามารถอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลรวมของคะแนนก่อนเรียน 148 และผลคะแนนรวมคะแนนหลังเรียน 341 มีค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) เท่ากับ 0.77 คิดเป็นร้อยละ 77.00 หมายความว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้เพิ่มขึ้น 0.77 หรือคิดเป็นร้อยละ 77.00

3. ผลการเปรียบเทียบความสามารถอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความสามารถอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ΣD	ΣD^2	t
ก่อนเรียน	20	20	7.40	1.78	193	1935	22.085**
หลังเรียน	20	20	17.05	1.14			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (df = 19 ค่า t วิฤต มีค่าเท่ากับ 2.5395)

จากตารางที่ 3 พบว่า การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน การพัฒนาความสามารถอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน



เท่ากับ 7.40 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 17.05 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่าคะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจ การพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ระดับความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ความพึงพอใจ
ด้านเนื้อหา			
1. เนื้อหาน่าสนใจ	3.87	0.62	มาก
2. เนื้อหาไม่ยากจนเกินไป	4.55	0.50	มากที่สุด
3. เหมาะสมกับระดับความรู้ของนักเรียน	3.28	1.10	ปานกลาง
รวมเฉลี่ยด้านเนื้อหา	3.90	0.78	มาก
ด้านการจัดการเรียนการสอน			
4. นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน	4.40	0.52	มาก
5. นักเรียนรู้สึกภูมิใจในผลงานของตน	4.57	0.46	มากที่สุด
6. นักเรียนมีความสุขสนุกสนานในการร่วมกิจกรรม	4.58	0.55	มากที่สุด
รวมเฉลี่ยด้านการจัดการเรียนการสอน	4.51	0.51	มากที่สุด
ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน			
7. แบบฝึกหัดที่น่าสนใจ	4.78	0.56	มากที่สุด
8. แบบฝึกหัดมีกิจกรรมที่หลากหลาย	3.87	0.62	มาก
9. เป็นสื่อการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.78	0.58	มากที่สุด
รวมเฉลี่ยด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน	4.47	0.58	มาก
ด้านวัดผลประเมินผล			
10. พอใจคำแนะนำการใช้กิจกรรม	4.77	0.45	มากที่สุด
11. นักเรียนรู้ผลการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	3.78	0.55	มาก
12. ประเมินผลการเรียนรู้ด้วยความยุติธรรม	3.65	0.59	มาก
รวมเฉลี่ยด้านวัดผลและประเมินผล	4.06	0.53	มาก
รวมผลเฉลี่ยทั้ง 4 ด้าน	4.24	0.59	มาก

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่าความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.24$, S.D.=0.59) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจรวมด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.51$, S.D.=0.51) รองลงมา ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.47$, S.D.=0.58) ด้านวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.06$, S.D.=0.59) และด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.90$, S.D.=0.78) ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. กิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาความสามารถอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.25/86.93 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 85/85 ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาความสามารถอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทยจากศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีเป้าหมายหลักในการพัฒนาความรู้และทักษะทางภาษาไทยเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสื่อสาร ความคิดสร้างสรรค์ และการใช้ภาษาไทยอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ เน้นพัฒนาทั้งทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน และการคิดวิเคราะห์ รวมถึงการประยุกต์ใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน ผู้วิจัยออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะทางภาษาและการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงช่วยสร้างเสริมความสามารถในการคิดอย่างลึกซึ้งและมีวิจารณญาณ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการเข้าใจเนื้อหา เสริมทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ เพิ่มความสามารถในการวิจารณ์ เสริมทักษะการเขียน พัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิตและมีการสื่อสารอย่างมีเหตุผล ประกอบกับแนวคิดหัวใจสำคัญของเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เป็นกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน ความรับผิดชอบส่วนบุคคล การสนับสนุนจากการทำงานเป็นทีม การพัฒนาทั้งทีม ออกแบบกิจกรรมเน้นการร่วมมือและพัฒนาการเรียนรู้ในกลุ่มอย่างเป็นระบบ ช่วยเสริมทักษะทั้งด้านวิชาการและการทำงานร่วมกันของนักเรียน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ จุฑามาศ ศรีใจ และอ้อมจจิต แป้นศรี (2565) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่านคำพื้นฐานภาษาไทย โดยใช้บทเรียนการบูรณาการกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่าประสิทธิภาพของบทเรียนการบูรณาการกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านคำพื้นฐานภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ 92.38/89.33 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 และสอดคล้องกับกุลจิรา จันทจร และพรชัย ผาดโสง (2566) ที่ศึกษาการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด ผลการศึกษาพบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิดเพื่อพัฒนาความสามารถอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยของนักเรียนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 77.25/80.86 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 75/75 รวมถึงนิธาวรรณ โพธิ์ใหม่ (2567) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาชุดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียนรู้ เรื่องการสร้างคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD โรงเรียนกุสุมาลย์วิทยาคม อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ผลการศึกษาพบว่า ชุดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD มีค่าประสิทธิภาพ 84.89/85.07 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80

2. ดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาความสามารถอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเท่ากับ 0.77 หมายความว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้เพิ่มขึ้น 0.77 หรือคิดเป็นร้อยละ 77.00 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาความสามารถอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย จากแนวคิด ทฤษฎี เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการคิดเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ตลอดทั้งการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 นำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน รวมถึงผลการศึกษาดัชนีประสิทธิผลผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 77 และร้อยละ 66.16 ตามลำดับ

3. การเปรียบเทียบความสามารถความสามารถอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาความสามารถอ่านเชิงวิเคราะห์ จากหลักการแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน ความรับผิดชอบส่วนบุคคล การสนับสนุนจากการทำงานเป็นทีม การพัฒนาผู้เรียนทั้งทีมและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความสามารถอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทยให้กับผู้เรียน ตลอดทั้งการวิเคราะห์เป้าหมายมาตรฐาน ตัวชี้วัด ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิพิชญา พรหมกันธา (2565) ที่ทำการศึกษาผลการสอนโดยใช้เทคนิค STAD เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์



การอ่านบทอาขยานในรายวิชาการวรรณกรรมคัดสรรในหนังสือเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า การอ่านบทอาขยานหลัก และบทอาขยานเลือกหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจุฑามาศ ศรีใจ และอ้อมธจิต เป้นศรี (2565) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่านคำพื้นฐานภาษาไทย โดยใช้บทเรียนการคุ้นเคยกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่า ทักษะการอ่านคำพื้นฐานภาษาไทยของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวมถึง กุลจิรา จันทกร และพรชัย ผาดโสง (2566) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิดทำการเปรียบเทียบ ผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD พบว่า ผลการเรียนรู้ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยทำให้นักเรียนเกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลินและเป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียน สอดคล้องกับการศึกษาของ ปพิชญา พรหมกันธา (2565) ที่ทำการศึกษาค้นคว้าโดยใช้เทคนิค STAD เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านบทอาขยานในรายวิชาการวรรณกรรมคัดสรรในหนังสือเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 3 พบว่า ผลการศึกษานักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น มีความเหมาะสมกับผู้เรียน ทั้งในด้านสาระการเรียนรู้ที่ไม่ยากเกินไปจึงทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม รวมถึง สอดคล้องกับงานวิจัยของ กุลจิรา จันทกร และพรชัย ผาดโสง (2566) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจโดยรวมเฉลี่ย 4.52 อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. หากจะนำกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ไปใช้ ผู้สอนต้องศึกษาวิธีการขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ บทบาทของผู้สอนบทบาท ของผู้เรียน คำถาม และคำแนะนำที่ชัดเจน ทั้งนี้ผู้สอนต้องชี้แจงให้ผู้เรียนได้เข้าใจก่อนที่จะได้รับการเรียนรู้ เพราะถ้าผู้เรียนไม่เข้าใจ อาจส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ไม่เป็นไปดังที่หวัง
2. การนำกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นไปใช้ในห้องเรียนนั้น ครูผู้สอนควรปรับ และเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับระดับและความรู้ของผู้เรียนและควรจัดกิจกรรมปูพื้นฐานให้กับนักเรียนก่อนในกรณี ที่เห็นว่าความรู้พื้นฐานทางการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือนักเรียนยังไม่เคยเรียนมาก่อน
3. ด้านทรัพยากรในการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรทำความเข้าใจในเนื้อหาที่จะทำการสอนและจัดเตรียมความพร้อมรวมทั้งสื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม ที่สามารถเอื้ออำนวยและเพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้ พร้อมทั้งควรมีเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ที่ต้องการ เช่น อินเทอร์เน็ต เอกสาร ตำรา เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษารูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิคอื่น ๆ ที่จะพัฒนาความสามารถ การอ่านและการเขียนและการคิดเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทยให้ดียิ่งขึ้น
2. การวิจัยควรติดตามผลระยะยาว เพื่อศึกษาว่าความสามารถการอ่านและการเขียนและการคิดเชิงวิเคราะห์ของ นักเรียนมีความคงทนเพียงใด
3. มีการวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ในรายวิชาอื่น ๆ เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ฯลฯ หรือในรายวิชาที่เน้นความสามารถการอ่านและการเขียนของนักเรียน



เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ปรับปรุง 2560)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย.
- กุลจิรา จันทจร และ พรชัย ผาดไธสง. (2566). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด. *วารสารวิจัยวิชาการ*, 10(1), 555-574.
- จุฑามาศ ศรีใจ และ อ้อมธจิต แป้นศรี. (2565). การพัฒนาทักษะการอ่านคำพื้นฐานภาษาไทยโดยใช้บทเรียนการคูณร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. *วารสารวิจัยวิชาการ*, 5(1), 243-256.
- ณิตาวรรณ โพธิ์ใหม่. (2567). การพัฒนาชุดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียนรู้เรื่องการสร้างคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD โรงเรียนกุสุมาลย์วิทยาคม อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร. *วารสารวิจัยวิชาการ*, 10(1), 389-400.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่10). สุวีริยาสาส์น.
- ปพิชญา พรหมกันธา. (2565). ผลการสอนโดยใช้เทคนิค STAD เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านบทความในรายวิชาวรรณกรรมคัดสรรในหนังสือเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ. *วารสารสาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 2(3), 61-74.
- Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (2009). *Cooperation and competition: Theory and research*. Edina, MN: Interaction Book Company.
- Slavin, R. E. (2011). *Cooperative learning: Theory, research, and practice*. Boston, MA: Allyn & Bacon.